

2019-12-09

Dnr SKH 2019/827/3.2.1

Riktlinjer för urval till utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Riktlinjerna är fastställda av Nämnden för utbildning och forskning (NUF) den 9 december 2019 och träder i kraft för utbildningar som utlyses efter 1 juli 2020. Syftet är att slå fast hur alternativt urval ska tillämpas vid antagning till konstnärlig utbildning på grundnivå och avancerad nivå vid Stockholms konstnärliga högskola.

Bakgrund

Av högskolelagen framgår att lärosäten ska anta de studenter som uppfyller behörighet för en kurs eller ett program. Om antalet platser på utbildningstillfället är färre än antalet behöriga sökande ska ett urval göras. Det innebär att om det finns lika många platser som behöriga sökande eller om antalet platser är fler, ska inget urval göras. Hur urvalet ska ske regleras i högskoleförordningen. I bilaga 1 finns en översikt över de olika kategorierna för utbildning på grundnivå och avancerad nivå samt vad som gäller för behörighetskrav och urval för respektive kategori.

- Behörighet: de förkunskaper som krävs för att klara utbildningen. Se bilaga för beskrivning av grundläggande och särskild behörighet.
- Urval: process för att bland behöriga sökande identifiera de som är mest meriterade att gå utbildningen.

I utredningen Tillträde för nybörjare – ett öppnare och enklare system för tillträde till högskoleutbildning (SOU 2017:20) sammanfattas urvalets funktion som följer:

De urvalsinstrument som används ska rangordna de sökande som bedöms ha förutsättningar att kunna tillgodogöra sig utbildningen¹ på så sätt att en sökande med ett högre meritvärde ska antas före en sökande med ett lägre meritvärde.

Nämnden har enligt SKHs arbetsordning i uppdrag att

- besluta om principer för former för alternativt urval vid antagning till utbildning på grundnivå och avancerad nivå, kan inte delegeras

Nämndens uppdrag är att sammanställa de principer som ska gälla för det urval som sker till SKH:s utbildningar på grundnivå och avancerad nivå och som inte baseras på gymnasiebetyg eller högskoleprovet.

¹ Det vill säga de sökande som är uppfyller behörighetskraven.

Urval till utbildning på grundnivå och avancerad nivå vid SKH

Urvalsbedömning till utbildning på grundnivå och avancerad nivå vid SKH ska utgå från högskolelagen, högskoleförordningen samt förvaltningslagen.

I respektive kursplan och utbildningsplan fastställs en övergripande beskrivning av hur urvalet ska genomföras. Utformningen av dessa skrivningar ska utgå från detta dokument. På samma vis ska beskrivningen på hemsidan av urvalsprocessen samt i informationen i samband med utlysning av fristående kurser och utbildningsprogram utgå från detta dokument.

Bedömningskriterier för urval

Urvalet till kurser och program ska utgå från kriterier som är kända för studenterna senast när utbildningen öppnar för ansökningar. Följande bedömningskriterier ska tillämpas för utbildning på grundnivå och avancerad nivå som ges inom något av högskolans huvudområden som leder till konstnärlig examen. Vid beslut om utlysning går det att fastställa andra bedömningskriterier för urvalsbedömning som ska tillämpas för den specifika kursen/programmet. Dessa ersätter i sådant fall de gemensamma bedömningskriterierna nedan.

Utbildning på grundnivå

1. Den sökandes förmåga att lösa givna uppgifter, problem eller frågeställningar.
2. Den sökandes gestaltande förmåga.

Utbildning på avancerad nivå

1. Den sökandes förmåga att lösa givna uppgifter, problem eller frågeställningar.
2. Den sökandes gestaltande förmåga.
3. Den sökandes förmåga att reflektera över det egna och andras konstnärliga uttryck.

Principer för urvalsbedömning

Vid urval till utbildning på grundnivå och avancerad nivå vid SKH ska följande principer tillämpas:

1. Saklighet

- Den urvalsprocess, de underlag och de kriterier som används för urvalsbedömning ska baseras på saklig grund och vara relevanta för utbildningen.
- Antagningsgruppen, som ansvarar för att genomföra urvalsbedömningen, ska ha tillräcklig information och kunskap om sitt uppdrag inför att de ska påbörja sitt arbete och ska ha den kompetens som behövs för att fullgöra uppdraget.

2. Förutsägbarhet

- Information om processen, de underlag som ska utgöra grund för urvalsbedömning samt de bedömningskriterier som ska användas för att göra urvalsbedömningen ska hållas tillgänglig för de sökande senast när utbildningen öppnar för ansökningar.

3. Rättssäkerhet och likabehandling

- Den urvalsprocess, de underlag och de kriterier som fastställts för processen ska tillämpas på likvärdigt sätt för alla sökande.

- En likvärdig behandling kan innebära att en sökande får anpassade uppgifter eller annan anpassning under urvalsprocessen med utgångspunkt i en sökandes funktionsnedsättning för att säkra att hen får likvärdiga möjligheter att delta i urvalsprocessen.

Urvalsprocessens utformning

I utformning och genomförande av urvalsprocessen ska följande principer gälla:

1. Urval ska göras när det finns fler behöriga sökande än antal platser på utbildningen. Behörighetsprövning ska normalt slutföras innan det att urvalet inleds med undantag för fall där material behöver inhämtas från den sökande för att genomföra individuell prövning av reell kompetens kan de sökande få ett villkorat behörighetsbesked och tillåtas delta i de första stegen av urvalsprocessen.
2. Urvalet syftar till att meritvärdera de sökande till utbildningen så att de som är högst meriterade ska få en plats på utbildningen före de som är lägre meriterade.
3. Antagningsgruppen ska ge ett meritvärde för alla behöriga sökande. Flera sökande kan få samma meritvärde.
4. När tillräcklig information om de sökande inhämtats för att göra en meritvärdering avslutas urvalsprövningen och antagningsgruppen lämnar förslag om antagning och underlag om meritvärde för övriga sökande. Reservantagning görs baserat på meritvärde. Vid behov kan lottning tillämpas för att särskilja sökande med samma meritvärde.
5. Urvalsprocessen ska utformas så att antagningsgruppen ges goda förutsättningar att bedöma de sökande relativt de bedömningskriterier som ställs upp för urvalsbedömningen.
6. Urvalsprocessen ska planeras med hänsyn till de sökandes tid och till de sökandes kostnader för deltagande i urvalsprocessen.

Bilaga: Antagning till utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Regelverket för antagning till utbildning på grundnivå och avancerad nivå regleras i högskoleförordningens sjunde kapitel. Den behörighet som krävs kan alltid uppnås genom reell kompetens, det vill säga utan att den sökande har de formella meriter som efterfrågas. Den sökande ska i så fall genom annan utbildning eller erfarenhet kunna visa att hen uppfyller behörighetskraven och därmed bedöms kunna tillgodogöra sig utbildningen.

Alternativt urval

Högskoleförordningen kapitel 7: Urval - av högskolan bestämda urvalsgrunder 23 § En högskola får, i den utsträckning som anges i 13 §, bestämma urvalsgrunder bestående av

1. andra särskilda prov än högskoleprovet,
2. kunskaper, arbetslivserfarenhet eller annan erfarenhet som är särskilt värdefull för den sökta utbildningen, och
3. andra för utbildningen sakliga omständigheter.

Förordning (2006:1053).

23 § /Träder i kraft I:2022-01-01/ En högskola får bestämma urvalsgrunder i den utsträckning som följer av 13 § första stycket 3. En av högskolan bestämd urvalsgrund ska bestå av sakliga omständigheter som är av betydelse för utbildningen. Förordning (2018:1503).

Sammanställning av behörighetskrav och urvalsinstrument

	Kommentar	Grundläggande behörighet	Särskild behörighet	Urval
<i>Grundnivå, nybörjare (annat än konstnärlig utbildning)</i>	Bygger direkt på kunskaper från gymnasieskolan	Gymnasieexamen	Kan användas: Gymnasiekurser (Behörighetsprov eller annan särskild behörighet efter tillstånd från UHR) Annan särskild behörighet som är helt nödvändiga för utbildningen.	≥1/3 gymnasiebetyg ≥1/3 högskoleprov ≤1/3 alternativt urval Efter särskilt tillstånd från UHR kan större andel platser fördelas genom alternativt urval .
<i>Grundnivå, nybörjare (utbildning som leder till</i>	Bygger direkt på kunskaper från gymnasieskolan	Gymnasieexamen	Kan användas: Gymnasiekurser	Urvalsgrunder enligt ovan. Alt. Större andel (upp till

<i>konstnärlig examen)</i>			Behörighetsprov – utan särskilt tillstånd av UHR Annan särskild behörighet som krävs för utbildningen	100 %) fördelas utifrån alternativt urval .
<i>Grundnivå, ej nybörjare</i>	Bygger på kunskaper från gymnasieskolan samt från tidigare högskolestudier	Gymnasieexamen	Kan användas: 1. kunskaper från en eller flera kurser i gymnasieskolan eller motsvarande kunskaper, 2. kunskaper från en eller flera högskolekurser, och 3. andra villkor som betingas av utbildningen eller är av betydelse för det yrkesområde som utbildningen förbereder för.	Kan användas: 1. betyg, 2. resultat från högskoleprovet som avses i 20 §, 3. tidigare utbildning, och 4. alternativt urval . Ingen reglering av platsfördelning mellan dessa 4.
<i>Avancerad nivå fristående kurser</i>	Bygger på tidigare studier på grundnivå	Genomgått ”utbildning på grundnivå” Obs! omfattar inget krav på kunskaper i svenska eller engelska	Kan användas: 1. kunskaper från en eller flera högskolekurser, och 2. andra villkor som betingas av utbildningen eller är av betydelse för det yrkesområde som utbildningen förbereder för. Obs! bör omfatta krav på kunskaper i undervisningsspråket	Kan användas: 1. betyg, 2. resultat från högskoleprovet som avses i 20 §, 3. tidigare utbildning, och 4. alternativt urval Ingen reglering av platsfördelning mellan dessa 4.

<i>Avancerad nivå, program</i>	Bygger på kunskaper från examen på grundnivå	Examen på grundnivå som omfattar minst 180 högskolepoäng Obs! omfattar inget krav på kunskaper i svenska eller engelska	Kan användas: 1. kunskaper från en eller flera högskolekurser, och 2. andra villkor som betingas av utbildningen eller är av betydelse för det yrkesområde som utbildningen förbereder för. Obs! bör omfatta krav på kunskaper i undervisningsspråket	Kan användas: 1. betyg, 2. resultat från högskoleprovet som avses i 20 §, 3. tidigare utbildning, och 4. alternativt urval Ingen reglering av platsfördelning mellan dessa 4.
--------------------------------	--	--	--	---